

**Česká školní inspekce
Pražský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIA-1024/16-A

Název právnické osoby vykonávající činnost školy	Základní umělecká škola, Praha 9, Ratibořická 30
Sídlo	Ratibořická 30, 193 00 Praha 9
E-mail právnické osoby	zus.hp@seznam.cz
IČ	61385069
Identifikátor	600002055
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastupující	Libor Zíka
Zřizovatel	Hlavní město Praha
Místo inspekční činnosti	Ratibořická 30, 193 00 Praha 9 Generála Janouška 1060, 198 00 Praha 9
Termín inspekční činnosti	1. 4. 2016 – 5. 4. 2016

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní uměleckou školou podle § 174 odst. 2 písm. b) školského zákona. Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle příslušných vzdělávacích programů; zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu a jeho soulad s právními předpisy a s Rámcovým vzdělávacím programem pro základní umělecké vzdělávání podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Charakteristika

Základní umělecká škola, Praha 9, Ratibořická 30 (dále „škola“ nebo „ZUŠ“) poskytuje základy uměleckého vzdělávání v hudebním, výtvarném a literárně-dramatickém oboru (dále též „HO“, „VO“ a „LDO“). K termínu inspekce uskutečňovala činnost v hlavním sídle v Ratibořické ulici a na třech dalších místech vzdělávání: v samostatné části objektu mateřské školy v docházkové vzdálenosti, na své pobočce v ulici Generála Janouška na Černém Mostě a ve stejné ulici v pronajatých učebnách základní školy. Kapacita školy (800 žáků) byla v době inspekční činnosti využita z 98 %, vzdělávání zajišťovalo 39 pedagogů. ZUŠ realizuje přípravné studium a základní studium I. a II. stupně. Vzdělávání žáků do 4. ročníku probíhá podle školního vzdělávacího programu pro základní umělecké vzdělávání (dále „ŠVP“), ve vyšších ročnících podle dohánějících učebních dokumentů MŠMT. Škola se zaměřuje na úzkou spolupráci se zákonnými zástupci žáků a prostřednictvím častých veřejných vystoupení poskytuje informace rodičovské i širší veřejnosti o své vzdělávací nabídce a jeho kvalitě. Důrazem kladeným na aktivní účast žáků na vystoupeních, koncertech, výstavách, v soutěžích a přehlídkách a zapojením do školních hudebních těles podporuje rozvoj jejich osobností, schopností a uměleckých kompetencí.

Hodnocení podmínek k realizaci vzdělávacích programů

Ředitel školy (dále „ředitel“) v procesu řízení uplatňuje své manažerské schopnosti a zkušenosti z předchozího působení v uměleckém školství. Jeho koncepce rozvoje školy je reálná, koncepční záměry se daří uskutečňovat. O tom svědčí postupné navyšování kapacity školy, trvalý zájem uchazečů, zlepšování materiálních a prostorových podmínek vzdělávání, vznik nových souborových těles, otevření oddělení dechových žesťových nástrojů a některých nových předmětů, stabilizace pedagogického sboru a rozvíjení přínosné spolupráce s partnerskými subjekty. Účinnost řízení je podpořena účelným delegováním části pravomocí na zástupkyni ředitele.

Systém řízení odpovídá struktuře školy, jejímž stěžejním a kapacitně nejpočetnějším uměleckým oborem je obor hudební. Logicky jsou tak posíleny kompetence vedoucích nástrojových sekcí, kteří tvoří společně s vedením školy uměleckou radu. Podílejí se mj. na plánování koncertní činnosti školy, hodnocení úrovně dosahovaných výsledků žáků a na tvorbě i aktualizaci ŠVP, na jehož plnění dohlížejí. Zároveň plní funkci garanta pro dané nástrojové oddělení. Funkčním poradním orgánem ředitele je pedagogická rada, v níž jsou vedle organizačních záležitostí projednávány zásadní pedagogické dokumenty a opatření týkající se vzdělávání. Součástí řízení je fungující systém přenosu informací mezi pedagogy a vedením školy. Úroveň kvality vzdělávacího procesu je sledována při četných žakovských vystoupeních a při pravidelném hodnocení dosahovaných výsledků u postupových a závěrečných zkoušek, hospitační činností, kontrolou pedagogické dokumentace a pohovory se zaměstnanci. Uplatňované kontrolní mechanismy v oblasti vedení zaměstnanců poskytují řediteli potřebné množství informací.

V souvislosti s koncepcí školy a realizací ŠVP ředitel systematicky rozvíjí oblast partnerství. Ke spolupráci se daří motivovat zákonné zástupce žáků, kteří se zapojují do života školy, pomáhají při zajišťování některých akcí, vystupují na rodinných koncertech ZUŠ, využívají nabídku účasti ve vyučování. Oboustranně přínosná je kooperace školy s městskými částmi Praha 14 a 20, díky ní se daří zajistit prostory (divadlo, kulturní dům, galerie) ke koncertním vystoupením pro větší okruh diváků a prezentovat výsledky vzdělávání žáků na veřejnosti. Zároveň veřejné aktivity školy obohacují kulturní život regionu. Ředitel udržuje a dále rozvíjí přínosnou spolupráci s jinými uměleckými školami v oblasti propojení uměleckých

oborů (společná vystoupení LDO, výstavy a koncerty) a mezinárodní aktivity školy, např. projekty s žáky německé krajské hudební školy (společné koncerty, výměnné pobyty) či výstavy VO v partnerském městě ve Francii.

Koncepční práce vedení školy se odráží v příznivých personálních podmínkách. Řediteli se daří stabilizovat věkově vyvážený pedagogický sbor s vyšším podílem začínajících učitelů (k termínu inspekce 28 %). Odbornou kvalifikaci splňuje 87 % pedagogických pracovníků, všichni pedagogové (celkem pět k termínu inspekce), kteří nespĺňují podmínky kvalifikace, si požadované vzdělání příslušným studiem doplňují. Ředitel podporuje další vzdělávání pedagogických pracovníků (dále „DVPP“). K začlenění začínajících a nově nastoupivších učitelů přispívá metodická podpora vedoucích sekcí a vedení školy. Značná část učitelů se profesně rozvíjí vlastní aktivní uměleckou činností. Svou kvalifikovanost pedagogové upevňují také formou samostudia ve svém oboru. Ve sledovaném období učitelé prohlubovali svou odbornost např. v seminářích hry na zobcovou flétnu či klavírních. Méně často jsou zařazovány vzdělávací akce v oblasti výukových metod a didaktiky, jejichž absence se částečně projevila v některých sledovaných hodinách.

Finanční zabezpečení a materiální podmínky vzdělávání umožňují realizaci vzdělávacích programů. Učebny na všech pracovištích jsou vyhovující, standardně vybavené, prostory jsou udržované, vyzdobené žákovskými pracemi. Od minulé inspekční činnosti škola výrazně zkvalitnila a rozšířila prostory pro výuku zejména využíváním dalších nových míst vzdělávání. Na odloučených pracovištích využívá akusticky a prostorově vhodné učebny pro výuku HO, postupně zařizovanou zkušebnu LDO a celkem tři dobře vybavené výtvarné pracovny včetně dvou vypalovacích pecí. Hlavní budova však vyžaduje modernizaci. Většími reprezentativními prostory škola nedisponuje, koncertní činnost a jiné kulturní akce jsou prezentovány v pronajatých koncertních a divadelních sálech. Menší sál vzniklý spojením dvou tříd je maximálně využit, ale četným aktivitám školy nepostačuje. Nástrojové vybavení HO je na dobré úrovni. Pravidelná obnova a údržba hudebních nástrojů přispívá ke zlepšení podmínek pro výuku. Zakoupeny byly některé nové nástroje, průběžně je doplňován notový archiv. Žáci si některé hudební nástroje mohou za úplaty zapůjčit, to je výhodné zejména pro začínající. Pro výtvarnou tvorbu je k dispozici odpovídající materiálové vybavení.

Zdroje příjmu školy tvořily v uplynulých třech letech zejména dotace ze státního rozpočtu na přímé náklady na vzdělávání, na provozní náklady od zřizovatele a úplata za vzdělávání (školné). Další finance získala škola v rámci vyhlášených rozvojových projektů a účelově vázaných dotací. Ke zkvalitnění materiálního vybavení škola využila také vlastní fondy.

Podmínky vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům mají očekávanou úroveň.

Hodnocení průběhu vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům

Nároky na žáky ve sledovaných hodinách HO individuální hry na nástroj a zpěvu byly kladeny přiměřeně jejich aktuálním možnostem a vzdělávacím potřebám. Výběr skladeb přispíval k jejich motivaci. Žákům při jejich činnostech byla poskytována účelná zpětná vazba, v části hodin však chybělo stanovení vzdělávacího cíle a závěrečná rekapitulace. Vyučující výuku podporovali povzbudivým hodnocením a ukázkou vlastní hry či zpěvu. Správný pedagogický přístup se projevoval v nezbytné náročnosti, pozitivním způsobu práce s chybou a v důslednosti při jejím odstraňování. Nechyběly účelné podrobné pokyny k domácí přípravě. Žáci správně používali základní technické prvky a při vlastní interpretaci většinou zdařile získané návyky a dovednosti uplatňovali. V některých hodinách byl zaznamenán nedostatek prostoru pro relaxaci, nezbytného u mladších žáků. V průběhu

kolektivní výuky hudební nauky žáci získávali potřebné teoretické znalosti v souladu s výstupy formulovanými ve ŠVP. Ve sledované hodině však použité didaktické metody nevedly k dostatečné aktivizaci a zapojení žáků, chybělo účinné střídání pestrých činností či zařazení hravých forem práce.

Škola umožňuje žákům prostřednictvím řady školních hudebních těles rozvíjet své schopnosti v orchestrální a komorní hře či sborovém zpěvu. Žáci získávají hudební návyky jako spoluhráči v souborech různých žánrových zaměření (několik pěveckých sborů, smyčcový orchestr, nástrojová tria a kvarteta, jazzový big band, rocková skupina aj.). Podle vlastního zájmu a individuálních možností jsou v souborech formou povinně volitelného předmětu zapojeni žáci již od 4. ročníku I. stupně. Členy některých těles (např. sbory Malíček a Paleček) jsou i mladší žáci, čímž je vhodně podporován jejich hudební rozvoj.

V rámci základního studia VO se vyučuje plošná, prostorová, akční a objektová tvorba. Hodiny jsou účelně slučovány do tříhodinových celků, je tak umožněno pracovat na větších a náročnějších výtvarných pracích a tématech. Žáci se seznamují s různými výtvarnými materiály, malířskými, kombinovanými a grafickými technikami (suchá jehla, linoryt) i se základy keramiky. V navštívených hodinách pedagožky poskytovaly žákům při práci intenzivní individuální podporu. Průběžně s jednotlivými žáky jejich práce rozebíraly a hodnotily, pomáhaly jim objevovat možnosti použitých výrazových prostředků. Poskytovaly potřebné teoretické poučení i pokyny k technickému zvládnutí. V ojedinělém případě nebylo téma vhodně zvolené vzhledem k věku žáků a byly zaznamenány dílčí nedostatky ve vedení při osvojování správných pracovních postupů.

Na dobré úrovni se daří rozvíjet umělecké dovednosti žáků LDO. V navštívené hodině formou jevištních etud interpretovali scénář, který vytvořili na základě prostudované literární předlohy. Zdařile používali základní divadelní výrazové prostředky bez využití rekvizity. Účinně byli vedeni ke kultivovanému interpretačnímu projevu. Vyučující kladla důraz na rozvoj jejich výrazových dovedností, práci s hlasem a správnou výslovnost.

Průběh vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům má očekávanou úroveň.

Hodnocení výsledků vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům

Výsledky vzdělávání žáků škola systematicky hodnotí při postupových a závěrečných zkouškách a prostřednictvím pololetní a závěrečné klasifikace. Projednává je v pedagogické radě a v rámci jednotlivých sekcí. Vzdělávací výsledky jsou rovněž sledovány při koncertech, soutěžních přehlídkách či výstavách, každý žák se nejméně jednou ve školním roce účastní veřejného vystoupení. Žáci se prezentují jednak na řadě společných akcí školy a dále při četných koncertech jednotlivých tříd. Jedná se o přibližně 60 koncertů tříd dechových nástrojů, klavírních, houslových, kytarových a pěveckých ve školním roce. Celkově se žáci školy každoročně zúčastní více než 120 koncertů, vystoupení, výstav a přehlídek. Významně to přispívá k utváření jejich klíčových kompetencí. V organizačním zabezpečení akcí se projevuje systematická prezentace výsledků školy i řídicí schopnosti vedení.

O úrovni dosahovaných výsledků svědčí dobrý celkový prospěch a úspěchy žáků v soutěžích. Žáci HO se pravidelně umisťují v krajských a ústředních kolech národní soutěže žáků ZUŠ ČR – v uplynulém školním roce např. v ústředním kole dvě první a jedna druhá cena ve hře na dechové nástroje a dvě druhé ceny v sólovém zpěvu, řada cen a čestných uznání v krajském kole. Úspěšní byli také v klavírních soutěžích, v soutěžní přehlídce houslistů „Mládí a Bohuslav Martinů“, festivalech a přehlídkách pěveckých sborů aj.

Žáci VO získali několikrát ocenění v mezinárodních výtvarných soutěžích Lidice, Muzea malířství v Saint Frajou (Francie) a další.

O individuálních výsledcích a pokrocích žáků jsou rodiče dostatečně a včas informováni prostřednictvím žakovských sešitů, při osobním kontaktu či na koncertech. Ředitel o výsledcích vzdělávání podrobně informuje ve výroční zprávě o činnosti školy. Studijním neúspěchům žáků se daří předcházet individuálním přístupem pedagogů a intenzivní spoluprací se zákonnými zástupci žáků (konzultace, účast ve výuce, nabídka přestupu na studium jiného nástroje). Ojedinělé problémy v docházce žáků včetně případů dlouhodobé nemoci žáka učitelé účinně řeší s jejich zákonnými zástupci. ZUŠ v současnosti nevzdělává žáky, jejichž speciální vzdělávací potřeby či mimořádné nadání byly zjištěny školským poradenským zařízením. Pro případné vzdělávání těchto žáků má stanoveny postupy ve svém ŠVP. Poskytuje podporu talentovaným žákům s hlubším zájmem o hudební obor rozšířenou výukou v tomto oboru. Je úspěšná v přípravě jednotlivců k přijímacím zkouškám na umělecké školy, ve sledovaném období bylo přijato 20 žáků.

Škola dbá na zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků. Ti jsou pravidelně poučováni o možném ohrožení zdraví, zásady bezpečnosti jsou zakotveny ve školním řádu. O jejich dodržování svědčí nulová úrazovost ve sledovaném období. V průběhu inspekční činnosti bylo zaznamenáno nedodržení bezpečnosti při vstupu do objektů. Vchod do hlavní budovy školy nebyl v odpoledních hodinách dostatečně zabezpečen. Na odloučených pracovištích je instalován elektronický zabezpečovací systém, nebylo však důsledně ověřováno, komu je vstup do školy elektronicky otevírán.

Výsledky vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům mají očekávanou úroveň.

Závěry

Zásadní klady

- *naplňování koncepčních záměrů vzdělávání*
- *stabilizovaný pedagogický sbor s vyšším podílem mladých perspektivních učitelů*
- *zapojení žáků do těles souborové hry a sborového zpěvu*
- *úspěšná prezentace školy na četných koncertech a veřejných vystoupeních*
- *spolupráce s partnery*

Nedostatky, které byly odstraněny v průběhu inspekční činnosti

- *do školního řádu byly doplněny části upravující podrobnosti o pravidlech vzájemných vztahů se zaměstnanci ve škole a provoz a vnitřní režim školy*

Návrhy na zlepšení stavu

- *výtvarné náměty volit přiměřeně k věku žáků, účinněji vést ke zvládnutí správných pracovních postupů*
- *v individuální výuce HO u mladších žáků častěji zařazovat relaxační prvky*
- *do DVPP zařadit vzdělávání zaměřené na rozvoj didaktických dovedností*
- *vyřešit zabezpečení vstupu do hlavní budovy školy, dbát na užívání elektronického zabezpečení v souladu s jeho účelem*

Hodnocení vývoje

- *Od předchozí inspekční činnosti škola navýšila kapacitu, již stabilně naplňuje. Ve všech uměleckých oborech byla zahájena výuka podle ŠVP. V hudebním oboru byly nově otevřeny některé předměty a nástrojová oddělení, vznikla nová souborová tělesa. Došlo ke změně několika míst poskytovaného vzdělávání, získáním moderních prostorných učeben se zlepšily materiální podmínky. Škola prezentuje výsledky vzdělávání na množství koncertů, veřejných vystoupení a soutěží. Nadále udržuje a systematicky rozvíjí partnerství se zákonnými zástupci žáků a vnějšími subjekty.*

Seznam dokladů a ostatních materiálů, o které se inspekční zjištění opírá

1. Zřizovací listina příspěvkové organizace Základní umělecké školy, Praha 9, Ratibořická 30, schválená usnesením Zastupitelstva hlavního města Prahy, ze dne 1. 9. 2014, s účinností od 1. 9. 2014 (poslední platná změna)
2. Jmenovací dekret do funkce ředitele příspěvkové organizace Základní umělecká škola, Praha 9, Ratibořická 30, vydaný Magistrátem hlavního města Prahy, ze dne 30. 6. 2005, s účinností od 1. 9. 2005
3. Potvrzení ve funkci ředitele školy vydané Odborem školství a mládeže MHMP ze dne 24. 5. 2012, č.j.: MHMP 714057/2012, s účinností od 1. 8. 2012 na dobu určitou 6 let, tj. do 31. 7. 2018
4. Rozhodnutí o zařazení do sítě škol č. j. 3004/ŠÚP9/96-P9, ze dne 13. 5. 1996, s účinností od 13. 5. 1996
5. Školní vzdělávací program Základní umělecké školy, Praha 9, Ratibořická 30, platný od 1. 9. 2014, v aktuálně platném znění
6. Školní řád s účinností od 1. 4. 2016, v aktuálně platném znění
7. Výběr třídních knih pro individuální, skupinovou a kolektivní výuku vedených ve školním roce 2014/2015 a 2015/2016 k termínu inspekce
8. Záznamy z pedagogických rad vedené ve školních letech 2013/2014, 2014/2015 a 2015/2016 k termínu inspekce
9. Personální dokumentace pedagogů vedená k termínu inspekční činnosti
10. Rozvrh vyučovacích hodin podle žáků a vyučovacích předmětů pro školní rok 2015/2016 k termínu inspekce
11. Kniha úrazů vedená k termínu inspekce
12. Školní matrika v elektronické podobě vedená k termínu inspekce
13. Protokoly o přijímání žáků za školní rok 2015/2016 (výběr)
14. Protokoly o postupových a závěrečných zkouškách 2014/2015 (výběr)

Poučení

Podle § 174 odst. 10 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Pražský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.a@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Karel Pešina, školní inspektor

Pešina v. r.

PaedDr. Jaroslava Rybová, školní inspektorka

Rybová v. r.

Bc. Marie Kiliesová, kontrolní pracovnice

Kiliesová v. r.

V Praze 26. dubna 2016

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Libor Zíka, ředitel školy

Zíka v. r.

V Praze 2. 5. 2016